

REFERAT |KRS| Formannskapet (2007-2011) d. 17-11-2010

Mødedato Onsdag d. 17. november 2010 kl. 09:00

Mødested Formannskapssalen

Indholdsfortegnelse

Bedre arealutnyttelse og redusert åpningstid i kommunale barnehager.....	3
Skolestruktur i Kristiansand.....	8
Høring - forslag til endringer i kommuneloven.....	25

Punkt 97/10: Bedre arealutnyttelse og redusert åpningstid i kommunale barnehager

Bilag

Saksprotokoll

dltmp75.Doc

Dato: 25.10.2010
Saksnr.: 201009466-1
Arkivkode E: A10
Saksbehandler: Gro Holte

Saksgang
Oppvekststyret

Møtedato
02.11.2010

Bedre arealutnyttelse og åpningstid i kommunale barnehager

Sammendrag:

Bystyret vedtok følgende i 1. tertialrapport 2010, sak 100/10 pkt 7:

"Administrasjonen bes igangsette kartlegging av barnehagene med fokus på kapasitetsutnyttelse/bemanning, arealmessig egnethet og utnyttelse, organisering av barnegrupper og strukturelle endringer. Kartleggingen ses i sammenheng krav om nedbemanning. Rapport for gjennomføring legges frem for oppvekststyret i forkant av behandling av budsjett og HP 2011-2014".

I tillegg vedtok bystyret i samme sak pkt 10 følgende:

"Redusert bemanning/bedre arealutnyttelse/reduisert åpningstid tilsvarende 6,3 årsverk" reduseres til halvparten, altså 1,24 mill kr i reelt kutt pr år fremover. Dekkes over sentralt disposisjonsfond."

Det er foretatt kartlegging av alle barnehager som skissert i prosjektrapporten med hensyn til bedre arealutnyttelse, samt vurdert redusert åpningstid. Dette er gjennomført fordi foreslåtte kostnads-/bemanningsreduksjoner eventuelt kan avdempes av redusert åpningstid eller økte opptak/bedre arealutnyttelse/økte ISF-inntekter.

Etter kartlegging og nærmere vurdering kan arealet utnyttes bedre og barnehagene kan til sammen ta inn ca. 20 barn under 3 år eller 23 barn over 3 år, eller en kombinasjon av disse. Dette avhenger av søkerliste og gruppesammensetning.

Inntaket vil gjelde fra 01.01.2011 og barnehagene vil fra samme tidspunkt få økte ISF-inntekter, slik at man har mulighet til å ansette tilstrekkelig personale i h.h.t Lov om barnehager.

Kommunale barnehager har gitt innspill til eventuelle reduksjoner i åpningstiden. Mange er opptatt av den økte belastningen på personalet, etter at åpningstiden de siste årene har vært utvidet til 10 timer pr dag og hensynet til foreldres fleksibilitet. Samtidig er flere opptatt av konkurransesituasjonen i forhold til mange private barnehager med lang åpningstid. Etter en totalvurdering kan det ikke foreslås en redusert åpningstid nå.

Det foreslås ingen endringer av åpningstiden til barnehagene.

Innsparingen på 1,24 mill. kr. gjennomføres med et kutt i ISF grunnlaget. Rådmannen foreslår dette økt til 2,365 mill. kr. i Hpl 2011-2014

De barnehager som kan ta inn flere barn får økt sitt inntektsgrunnlag.

For de kommunale barnehagene som ikke har denne muligheten blir det et reelt kutt på 1.4% i finansieringen f.o.m. 2011.

Samtidig får vi utnyttet barnehagebyggene mer effektivt.

Forslag til vedtak:

1. Oppvekststyret slutter seg til forslaget om økt arealutnyttelse på inntil 23 plasser.
2. Det innføres ikke begrensninger i åpningstid for kommunale barnehager.

Arild Rekve
konst. barnehagedirektør

Gro Holte
seniorrådgiver

Trykte vedlegg:

Utrykte vedlegg:

Tilbakemelding fra barnehagene vedr. redusert åpningstid

Bakgrunn for saken :

Bystyret vedtok følgende i 1. tertialrapport 2010, sak 100/10 pkt 7:

"Administrasjonen bes igangsette kartlegging av barnehagene med fokus på kapasitetsutnyttelse/bemanning, arealmessig egnethet og utnyttelse, organisering av barnegrupper og strukturelle endringer. Kartleggingen ses i sammenheng krav om nedbemanning. Rapport for gjennomføring legges frem for oppvekstyret i forkant av behandling av budsjett og HP 2011-2014".

I tillegg vedtok bystyret i samme sak pkt 10 følgende:

"Redusert bemanning/bedre arealutnyttelse/reduisert åpningstid tilsvarende 6,3 årsverk" reduseres til halvparten, altså 1,24 mill kr i reelt kutt pr år fremover. Dekkes over sentralt disposisjonsfond."

Det ble nedsatt en arbeidsgruppe med rådgiver og enhetsledere. Tillitsvalgte og verneombud har vært enige om følgende premisser og fremdrift i arbeidet:

- Enhetsleder går, sammen med tv og vo på barnehagen, gjennom sitt godkjente leke- og oppholdsareal (LOA *) og vurderer mulighetene til å ta inn flere barn. (jfr. tabell/vedlegg 2.i prosjektrapport Analyse og innsparingstiltak 2010) Kristiansand kommune har vedtektsfestet 4 m2 for barn over 3 år og 5,3 m2 under 3 år i leke-og oppholdsareal.
- Det gis tilbakemelding på muligheter, forutsetninger (evt. investeringsbehov) innen 15.09.10.
- Det bes om synspunkt på en evt. reduksjon av åpningstiden med 30 min.
- Arbeidsgruppen vil deretter vurdere svarene og foreta en befaring til de barnehagene med antatt størst mulighet for bedre arealutnyttelse.

Alle barnehager har vurdert og gitt tilbakemelding vedr. muligheter for bedre arealutnyttelse. Enkelte barnehager vil ikke bli nærmere vurdert p.g.a. pågående byggeprosjekt og tilhold i midlertidige lokaler.

Arbeidsgruppa har vurdert 10 barnehager spesielt. Disse barnehagene hadde gitt tilbakemelding på at de kunne utnytte arealet bedre en d.d. Arbeidsgruppa besøkte 5 barnehager.

Etter kartlegging og nærmere vurdering kan arealet utnyttes bedre og barnehagene kan til sammen ta inn ca. 20 - 23 barn f.o.m 01.01.2011.

Barnehagene som tar inn flere barn vil få økte ISF-inntekter.

Barnehagene vurderer inntak etter søkerliste og gruppesammensetning og vurderer behov for nødvendig personale i h.h.t Lov om barnehager. Flere av barnehagene må ved inntak av flere barn foreta endret organisering av barnegruppene som kan medføre en strukturell endring i barnehagen.

Nedenforstående tabell viser antall barn barnehagen kan gi plass til, under 3 år eller over 3 år.

Barnehage	Barn under 3 år	Barn over 3 år
Auglandstjønn	2	3,5
Karuss	1	2
Skårungen	fra 01.08 3	
Veslefrikk	3,5	
Jordbærveien	4,5	6
Oddernes		1
Kongsgård		1
Havlimyra	5	7
Søm	3/3,5	
Øvre Slettheia	1	3
	20/20,5 fra 01.08 23/23,5	23,5

Det foreslås en nøyaktig oppmåling av reelt leke- og oppholdsareal på flere av de kartlagte barnehagene. Resterende barnehager vil innen 1. tertial 2011 bli vurdert i h.h.t egne vurderinger og tilbakemeldinger.

Redusert åpningstid

Kommunale barnehager har vurdert og gitt tilbakemelding på å redusere åpningstiden med 30 min.

Mange er opptatt av den økte belastningen på personalet, etter at åpningstiden de siste årene har vært utvidet til 10 timer pr dag, og hensynet til foreldres fleksibilitet.

Samtidig er flere opptatt av konkurransesituasjonen i forhold til mange private barnehager med lang åpningstid. Etter en totalvurdering kan det ikke foreslås en redusert åpningstid nå da dette vil kunne svekke konkurranseevnen jfr. private barnehager. Barnehagene må opprettholde åpningstiden som i dag, d.v.s. at barnehagene er åpne fra kl. 07.00-17.00, tilsvarende de fleste private barnehagene.

Innsparingen på 1,24 mill. kr. gjennomføres med et kutt i ISF grunnlaget. Rådmannen foreslår dette økt til 2,365 mill. kr i Hpl 2011-2014

De barnehager som kan ta inn flere barn får økt sitt inntektsgrunnlag.

For de kommunale barnehagene som ikke har denne muligheten blir det et kutt på 1.4% i finansieringen f.o.m 2011. Samtidig får vi utnyttet barnehagebyggene mer effektivt.

* LOA (Leke- og oppholdsareal)

Veiledende arealnorm

Barnehagemyndigheten skal ved godkjenning fastsette barnas innendørs leke- og oppholds areal. Det er barnehagens eier som fastsetter antall m² pr.barn, dette kalles barnehagens arealnorm. Barnehagens arealnorm er av betydning for foreldrenes forhold til barnehagen og skal derfor framgå av barnehagens vedtekter.

Departementet har gitt en veiledende arealnorm for antall m² pr. barn i barnehagen. Denne veiledende normen for barns lekeareal inne er 4 m² netto pr. barn over 3 år og om lag 1/3 mer (ca. 5,3 m²) pr. barn under 3 år.

Utearealet i barnehagen bør være om lag seks ganger så stort som leke- og oppholdsarealet inne.

Arealberegningen ved fastsettelsen av leke- og oppholdsarealet skal ta utgangspunkt i de rommene som faktisk står til disposisjon for barnas aktiviteter. Dette gjelder lekerom, grupperom og sove- og hvilerom. Dersom barnas garderobe også egner seg som leke- og oppholdsrom, kan denne også medregnes. Det samme gjelder kjøkkenet, dersom dette reelt brukes til barnas aktiviteter. Personalrom, kontorer, stellerom, toaletter og lignende skal ikke medtas i beregningen.

Den veiledende arealnormen får betydning for barnehageeieren ved dennes fastsettelse av leke- og oppholdsareal pr. barn og i forbindelse med kommunens godkjenning og tilsyn.

Punkt 98/10: Skolestruktur i Kristiansand

Bilag

dltmp9.Doc

Saksprotokoll

Saksprotokoll

Oversikt over høringsuttalelser

Utredning om skolestruktur i Kristiansand

Høringsbrev skolestruktur

Dato: 14.09.2010
Saksnr.: 201003664-52
Arkivkode E: 144 B11
Saksbehandler: Marie Føreland/Svein T. Kvernes

Saksgang	Møtedato
Oppvekststyret	28.09.2010
Kommunalutvalget	12.10.2010
Formannskapet	20.10.2010
Bystyret	27.10.2010

Skolestruktur i Kristiansand

Sammendrag:

På bakgrunn av politiske vedtak og skolestrukturutvalgets anbefalinger lagt fram i rapport april 2010, fremmer Rådmannen i denne sak forslag til endringer av skolestruktur i Kristiansand.

Gjennom skolestrukturarbeidet og vurderingene i denne sak, er det ikke bare fokus på å legge ned eller slå sammen skoler. Forutsetningene for å kunne gjøre endringer med eksisterende struktur/skoler er at de er mulig å opprettholde en god kvalitet, at det er gjennomførbart og at det er fornuftig å gjøre i et langt perspektiv.

Denne strukturgjennomgangen bekrefter langt på vei tidligere vurderinger om at det er begrensede muligheter for å få til en optimal struktur ved å endre det eksisterende.

Det økonomiske potensialet ligger minst like mye i veivalg for fremtiden. Det legges nå til grunn at enheter generelt bør være større og at kapasitetsutnyttelsen optimaliseres før eventuelle nye skoler bygges.

Dette innebærer at Kristiansand kommune fortsatt vil ha en kostnadskrevenne struktur, men blir gradvis mer rasjonell/effektiv.

I forhold til vedtatte innsparingskrav på drift, vil ikke de anbefalte forslagene gi nødvendig effekt. Helårseffekten av forslagene vil fra 2013 være på 3,7 mill kr mot kravet på 5 mill kr. I rådmannens forslag til handlingsprogram 2011-14 vil det bli foreslått hvordan resterende innsparingskrav skal løses.

Den reelle besparelsen for kommunen, vist gjennom årskostnadsanalysene, gir en vesentlig høyere besparelse enn det som tas ut i driftsrammen. Fra 2014 vil årskostnadene være 10-12 mill kr lavere enn ved en videreføring av dagens struktur.

Forslag til vedtak:

1. Skolestrukturutredningens generelle kapitler tas til etterretning.
2. Skolenes opptaksområder endres i samsvar med forslag i skolestrukturutredningen slik:
 - a. Dvergsnes hører skolemessig til Ytre Randesund
 - b. Delområdene Torridal og Mosby slås sammen til ett opptaksområde
3. Fremtidig skolebehov søkes i størst mulig grad løst ved utvidelse av eksisterende skoler.
4. Voie skole legges ned og Torkelsmyra bygges ut for 390 elever til skolestart i 2012.
5. Det foretas en ny konkret vurdering av muligheten for å gjøre strukturendringer i Midtre Vågsbygd i 2013.
6. Det foretas en vurdering av enhetsstrukturen mellom Øvre Slettheia skole og Øvre Slettheia barnehage.
7. Barnetrinnet på Mosby og Torridal samles på en skole i 2015. Det foretas egen utredning om lokalisering.
8. Barnetrinnsbehovet i området Justvik/Ålefjær løses ved utvidelse av Havlimyra skole. Ledig kapasitet i Kongsgård/Gimlekollen utnyttes midlertidig for å utsette barnetrinnsutbyggingen lengst mulig.
9. Erkleiv skole legges ned til skolestart i 2011.
10. Økonomiske konsekvenser for drift og investering innarbeides i Handlingsprogram 2011-14.

Tor Sommerseth
Rådmann

Marie Føreland
Skoledirektør

Trykte vedlegg:

Skolestrukturutredningen
Oversikt/sammendrag høringsuttalelser
Høringsbrev

Utrykte vedlegg:

Høringsuttalelser
Skoletomtvurdering
Økonomiske analyser
Ny kapasitetsberegningsmodell (kun elektronisk)

Bakgrunn for saken :

Om skolestrukturarbeidet i Kristiansand tidligere

På 90- tallet og tidlig på 2000 tallet hadde Kristiansand kommune store utfordringer med å skaffe skolekapasitet i forbindelse med den store elevtallsveksten. I tillegg kom reform 97 der kommunene måtte bygge ut for ett ekstra årskull som kom inn i skolen.

Skolebehovsplanen med prognoser og planer for skoleutbygging var et tjenlig plan- og styringsredskap i den perioden. Siste skolebehovsplandokument ble laget i 2001. Den er blitt fulgt opp videre utover på 2000-tallet.

Ellers ble det ved hver rullering av handlingsprogrammet foretatt en grundig gjennomgang av elevtallsprognoser for eventuelt å korrigere planene som forelå.

I 2007 var nødvendige skoleutbygginger i en lengre tidshorisont håndtert i handlingsprogrammet.

Det som gjensto var rehabilitering for å gjøre skolene i forskriftsmessig stand. En ny plan med prioriteringer for dette ble laget i 2006 og vedtatt i HP 2007-10. Planen er fulgt til nå.

I skolebehovsplanen fra 2001 og i tidligere planer var hovedfokus å bygge ut skolekapasitet for å håndtere den sterke elevtallsveksten. Det har ikke ligget i mandatet for tidligere planprosesser eksplisitt å vurdere nedleggelse av skoler for å spare penger.

Strukturgrep i Kristiansand til nå

Ulike analyser/sammenligninger har vist at Kristiansand har høye utgifter pr elev til grunnskoleundervisning. Bildet er etter hvert blitt klarere på at kommunens desentraliserte skolestruktur med få elever i snitt pr skole forklarer noe av det høye kostnadsnivået.

På denne bakgrunn er det til nå gjort tre strukturgrep for å redusere kostnadene.

- Skolebehovet i Indre Randesund var i utgangspunktet planlagt løst ved å bygge en ny skole. Det ble i stedet gjort utvidelser av Strømme skole og den nye skolen på Dvergsnes Felt B ble lokalisert så nærme som mulig, og lagt inn under, Dvergsnes skole.
- Den nye ungdomsskolen på Torridal ble opprettet som en 1-10 skole og sett i sammenheng med Ytre Torridal skole.
- I 2008 ble Hånes og Heståsen skoler slått sammen til en skole driftsmessig.

Driftsmessig har disse tiltakene samlet gitt en årlig besparelse på 6-7 mill kr og er håndtert ved rullering av handlingsprogrammene som rene innsparinger eller reduserte rammeutvidelser i forhold til det som tidligere ble lagt inn knyttet til nye skoler.

Politiske vedtak

I forbindelse med rullering av handlingsprogrammet 2009-12, fremmet rådmannen forslag om nedleggelse av Erkleiv skole som ett av flere innsparingstiltak. I tillegg ble det nevnt at sammenslåing av Voie og Torkelsmyra kunne bli aktuelt, men at dette burde vurderes som ledd i en mer omfattende strukturutredning (jfr plan- og utredningsprogrammet). Det ble i tillegg foreslått og vedtatt en forventet besparelse knyttet til strukturendringer med helårseffekt på 2 mill kr fra 2012.

I den politiske behandlingen av handlingsprogrammet ble gjennomføring av strukturutredningen vedtatt og Erkleiv skulle vurderes i en helhetlig sammenheng. Bystyrevedtaket fremgår i trykt vedlegg, skolestrukturutredningen på side 3.

I forbindelse med behandling av handlingsprogrammet for 2010-13, fattet bystyret vedtak om at det ble *"vurdert en offensiv skolebruksplan og vurdere sammenslåing av enheter for å få bedre kvalitet i undervisningen og sterkere læringsmiljø"* I tillegg vedtok Bystyret at *"utbyggingsområder på kort og lengre sikt skal inngå i skolebruksplanen"*.

Bystyret la i tillegg til rådmannens forslag inn et sparekrav knyttet til strukturendringer på 3 mill kr med helårseffekt fra 2012.

Samlet er det lagt inn krav om besparelse knyttet til skolestruktur på 2,25 mill kr fra 2011 og 5 mill kr i helårseffekt fra 2012.

Organisering og gjennomføring av arbeidet

På bakgrunn av de politiske vedtakene, nedsatte skoledirektøren en arbeidsgruppe med representanter fra skoledirektørens stab, rådmannens stab og Kristiansand Eiendom.

Skoleetatens ledergruppe var styringsgruppe for arbeidet.

Utvalgets mandat og arbeid fremgår av trykt vedlegg, skolestrukturutredningen side 3.

Utvalget la fram sin rapport for skoledirektøren 16. april 2010. Skoledirektøren sendte utredningen på høring 20. april med høringsfrist 12. mai. Høringsfristen ble senere forlenget til 1. juni.

Det kom inn totalt 49 høringsuttalelser. Høringsuttalelsene fremgår av trykte vedlegg og er i tillegg sammenfattet som eget vedlegg.

I henhold til Opplæringsloven § 8.1 skal saker som gjelder nedleggelse av skoler/ending av skolestruktur behandles som forskrift, jf forvaltningsloven § 37. Det innebærer at foreldrerådet (FAU) eller samarbeidsutvalget (styret) skal høres før forskriften vedtas.

Skolenes styrer er i denne sammenheng hovedadressat for høringen. Skoledirektøren har i tillegg gått bredere ut og invitert en rekke andre til å komme med høringsuttalelse/innspill. Høringsinstansene fremgår av høringsbrevet.

Strukturutvalgets generelle anbefalinger

Strukturutvalget hadde følgende generelle anbefalinger:

- Utredning av kommunens skolestruktur med tanke på kostnadsreduksjoner, både når det gjelder investering og drift. Det er foretatt ny vurdering av skolenes kapasitet.
- Til vanlig bør ikke grunnskolene ha flere enn 450 elever (opplæringsloven).
- Kristiansand kommune planlegger for videre utvikling og befolkningsvekst.
- Skolene kan med fordel ha flere elever.
- 17 barneskolekretser og 7 ungdomsskolekretser

Vurdering av de generelle anbefalingene

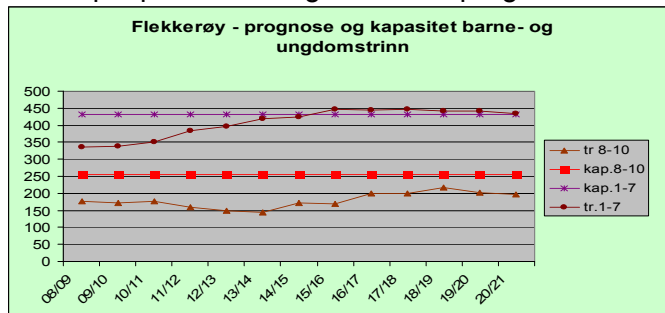
Rådmannen og skoledirektøren støtter i hovedsak skolestrukturutvalgets anbefalinger og vurderinger av generelle forhold.

Det er likevel enkelte forhold som kommenteres i saksutredningen:

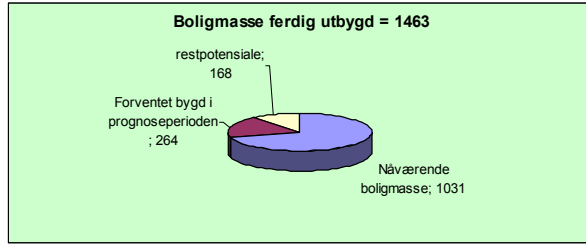
Elevtallsprognoser/vurdering av skolebehov på lang sikt

På bakgrunn av Bystyrets vedtak om å se skolebehov på lang sikt, er det foretatt en konkret vurdering også av restpotensiale i forhold til boligbygging i hvert delområde. Tidligere er det bare laget prognoser for en 12-års periode. Ved å se det samlede antall boliger som er realisert og som kan bli realisert sammen med en barnefaktor pr bolig, gis det et godt inntrykk av hvor mange elever skolene endelig må dimensjoneres for. Dette er en vesentlig forbedring som gjør at beslutninger om fremtidig struktur vil være mer "bærekraftige" enn tidligere.

Eksempel på fremstilling av 12-års prognose:

Eksempel på restpotensiale for boligbygging (skolebehov etter prognoseperioden):

Det er svært mange faktorer som gjør at prognoser aldri vil være sikre eller helt eksakte. Det gjelder utbyggingsvolum og utbyggingstakt, barnefaktor, generasjonsskifte osv. Kristiansand kommune har opparbeidet god kompetanse og samhandling rundt forhold som virker inn på elevtallsprognoser. Det er også en løpende vurdering og evaluering som gjør at kvaliteten stadig blir bedre. Prognosene blir justert årlig.

Enkelte høringsinstanser har stilt seg tvilende til prognosenes pålitelighet og mener anslagene er for lave.

Konklusjon:

Prognoseforutsetningene vurderes å være så gode som det er mulig å få dem og kan legges til grunn for anbefalingene. I Midtre Vågsbygd er det på bakgrunn av nye forutsetninger og vurderinger laget ny prognose som gir et høyere elevtall enn den forrige. Dette er nærmere beskrevet under delområdet.

Ellers er det en generell tendens, med noe få unntak, at prognosene viser et høyere elevtall enn det som faktisk kommer.

Skolekapasitet

Det er gjort et omfattende arbeid med å lage en modell for kapasitetsberegning som mest mulig rettferdig og riktig fanger opp den enkelte skoles reelle kapasitet.

Utvalgets forslag til ny modell for kapasitetsberegning ligger til grunn for alle kapasiteter i prognosene for det enkelte delområde.

Den samlede kapasiteten i skolene i Kristiansand er stort sett uendret etter de nye beregningene, men den gir utslag på enkeltskoler som vurderes å være riktige.

To høringsuttalelser peker på at deres skoler ikke vil kunne ta det elevtallet modellen sier.

Konklusjon:

Modellen vurderes som egnet som et planleggingsredskap og beskriver dagens kapasitetssituasjon på en tilfredsstillende måte. Det vil være enkeltforhold modellen ikke fanger opp. Modellen forutsetter forøvrig en optimalisert utnyttelse.

Skolestørrelse

Utvalget foreslår at barneskoler ikke bør være større enn 450 elever, mens ungdomsskoler gjerne kan være noe større. Skoledirektøren støtter utvalgets vurdering men mener at også barneskoler kan være større enn 450 elever, forutsatt at inne- og utearealene er spesielt godt tilrettelagt for så mange elever. Rent faglig er det særlig hensynet til nødvendig fagkompetanse og muligheter for fleksibilitet i organiseringen som taler for at skoler bør være relativt store. Det økonomiske aspektet er også viktig. Årskostnadsanalysene som er foretatt i forbindelse med utredningen viser at de økonomiske forskjellene er betydelige, selv om det må foretas betydelige investeringer for å få en større skole.

Noen høringsinstanser mener at store skoler ikke er heldig for læringsmiljøet ved at skolen ikke får den oversikt og kjennskap til hver elev som en liten skole gjør.

Kristiansand Ungdomsutvalg mener i sin høringsuttalelese at små skoler gir et sterkt fellesskap, men at større skoler vil være bedre for elever som ikke finner seg til rette.

Skoledirektøren ser ikke at det er objektive indikatorer på at læringsmiljøet er dårligere med hensyn til trivsel og forekomst av mobbing ved store skoler. Elevundersøkelsen som gjennomføres hvert år gir ingen indikasjoner på at læringsmiljøet på små skoler er bedre enn på store skoler. Det er heller ikke entydige faglig dokumentasjon som underbygger dette.

Det er den enkelte skoles arbeid og rutiner som er avgjørende.

Fra faglig hold er det uttalt at for små skoler (mindre enn ca 60-70 elever) kan ha negativ effekt på læringsmiljø og ikke gir en tilstrekkelig faglig bredde. I et for lite miljø vil uheldige relasjoner få større konsekvenser for enkeltelever enn ved større skoler der det er mer "å spille på".

Konklusjon:

Det bør tilstrebes å ha større skoler enn i dag, særlig på ungdomstrinnet. For små skoler kan være uheldig med tanke på læringsmiljø og faglig bredde.

Skolestruktur/opptaksområder

Utvalget anbefaler at det gjøres justering av opptaksområdet i Randesund ved at Dvergsnesområdet hører til Ytre Randesund, ikke Indre Randesund som i dag. Dette er i tråd med gjeldende praksis.

I tillegg at hele Benestadfeltet legges til Indre Randesund.

Flertallsforslaget på Mosby/Torridal (om å slå sammen barnetrinnet) innebærer at delområdene Mosby og Torridal slås sammen til ett opptaksområde.

Konklusjon:

Forslagene til justering av opptaksområdene anbefales. I tillegg anbefales det at ledig kapasitet ved barneskolene på Kongsgård/Gimlekollen (Fagerholt og Presteheia) midlertidig utnyttes for å ta elevtallsveksten i Justvikområdet inntil kapasiteten må utvides permanent. Det gjøres aktive grep for å justere "normalfordelingen" mellom skolene. Det understrekes imidlertid at dersom noen henvises til en skole lengre unna nærmeste skole, gjelder retten til å gå på nærmeste skole (opplæringsloven § 8.1). Det er derfor en utfordring å optimalisere kapasitetsutnyttelsen til tross for at det foretas et slikt grep.

Som hovedprinsipp anbefales det at elever på barnetrinnet har skoleplassering innen delområdet, men at det kan gjøres unntak der blant annet elevgrunlaget tilsier at to områder kan ses under ett.

Skolen som møteplass

I kapitlet fremheves blant annet betydningen av samlokalisering av skoler og idrettsanlegg og nærmiljøparker. Kulturdirektøren påpeker at det burde vært sagt mer om samlokalisering med bydelshus og lokale kulturbygg. Dette er et viktig aspekt som er relevant å påpeke og som må legges til grunn i skoleplanleggingssammenheng. Dette har vært godt ivaretatt i mange sammenhenger og i konkrete prosjekter, men det er fortsatt potensiale for forbedring. Ved all videre planlegging må disse funksjonene vurderes i et tverrseksitorielt samarbeid. I saken om sammenslåing av skole og barnehageetaten, er det pekt på at et tettere samarbeid også må få betydning på enhetsnivå. Det kan både ha en faglig og økonomisk effekt. Det vil derfor senere være naturlig å integrere skolebehovsarbeidet tettere med barnehagebehovsarbeidet. I forbindelse med denne saksutredningen er det spesielt pekt på et potensiale for å vurdere enhetsstrukturen mellom Øvre Slettheia skole og barnehage.

Konklusjon:

Skoleanlegg må fortsatt planlegges i et tverrseksitorielt samarbeid. Kultur-/grendehus, idrettsanlegg og evt barnehage må søkes samlokalisert med skole der det er aktuelt. I fremtiden bør skole- og barnehagebehovsarbeidet integreres tettere.

Skolenes utvidelsesmulighet

Det er foretatt en mulighetsstudie av utvidelsesmuligheter ved eksisterende skoler der det er aktuelt å vurdere strukturendringer, eller at vi ser behov for å øke kapasiteten på sikt for å unngå å bygge nye skoler.

Studien er relativt grov og det er ikke vurdert hvordan funksjonelle sammenhenger skal løses. Ved Justvik skole er det tvil om utvidelsesmulighetene er reelle. Det vil være behov for ytterligere undersøkelser/vurderinger for eventuelt å fastslå dette.

I enkelte høringsuttalelser fra Midtre Vågsbygd er det stilt spørsmål ved om utvidelsesmulighetene som er oppgitt er reelle.

Konklusjon:

Mulighetsstudien anses som tilstrekkelig grunnlag for arbeidet, unntatt ved Justvik skole.

Økonomiske beregninger

Det er gjort økonomiske beregninger av årskostnadene ved de ulike alternativene i Midtre Vågsbygd, Ytre Vågsbygd og Mosby/Torridal. Dette på bakgrunn av at det i arbeidet med utredningen viste seg å være i disse områdene det var reelle muligheter for å legge ned skoler/gjøre endringer på kort sikt.

De økonomiske effektene av endringsforslagene sett opp mot innsparingskravene er redegjort for nærmere i eget avsnitt.

Konklusjon:

Kostnadsanalysene som er foretatt anses å gi tilstrekkelig indikasjon på lønnsomhet ved de ulike alternativene, selv om de er gjort på et grovt nivå.

Anbefaling for hvert delområde

Generelt

Interessen rundt skolestrukturarbeidet har i hovedsak vært knyttet til eventuelle skolenedleggelse.

Gjennom skolestrukturarbeidet og vurderingene i denne sak, er det ikke bare fokus på å legge ned eller slå sammen skoler. Forutsetningene for å kunne gjøre endringer med eksisterende struktur/skoler er at det er mulig å opprettholde en god kvalitet og at det er gjennomførbart.

Struktur gjennomgangen bekrefter langt på vei tidligere vurderinger om at det er begrensede muligheter for å få til en optimal struktur ved å endre det eksisterende.

Det økonomiske potensialet ligger minst like mye i veivalg for fremtiden. Det legges til grunn at enheter generelt bør være større og at kapasitetsutnyttelsen optimaliseres før eventuelle nye skoler bygges. Disse perspektivene fremgår i de delområdene det er aktuelt.

Dette innebærer at Kristiansand kommune fortsatt vil ha en kostnadskrevende struktur, men blir gradvis mer rasjonell/effektiv.

Flekkerøy:

Utvalget anbefaler ingen endring.

Konklusjon:

Det anses ikke å være reelle alternativ til dagens struktur. For ikke å utløse nytt kapasitetsbehov er det viktig at utbyggingstakten er lav. Eventuelt fremtidig skolebehov må løses ved utvidelse av eksisterende skoler.

Voie:

Utvalget anbefaler enstemmig å bygge ut Torkelsmyra og legge ned Voie skole. Skoletomt avsettes på Krodden.

Vurdering:

I dag er det tre barneskoler i området, Sjøstrand (1-7), Torkelsmyra (1-7) og Voie (1-4) som til sammen har en kapasitet på 791 elever. I dag er det 695 elever i området og elevtallet vil synke ytterligere de nærmeste 5 årene. I slutten av prognoseperioden (2020) forventes det å bli behov for å øke kapasiteten. Sjøstrand har "sine elever" normalt i alle 7 årene, mens de øvrige elevene på 1.-4. trinn fordeles mellom Torkelsmyra og Voie. Elevene som har gått på Voie går normalt til Torkelsmyra på 5.-7. trinn.

Dagens elevgrunnlag er for lite til å fordele på en god måte mellom Torkelsmyra og Voie. For å få en hensiktsmessig størrelse på årskullene ved disse skolene, har Torkelsmyra enkelte år ikke tatt imot elever på 1. trinn. Dette medfører at Torkelsmyra har mye ledig skolekapasitet og det er uheldig at fag- og elevmiljøet på 1.-4. trinn blir svært lite.

Det gir også skolen økonomiske utfordringer ved at mye av ressursene er fordelt etter elevtall. Situasjonen vil bli ytterligere "forverret" de neste 5 årene. På kort sikt betyr dette altså at elevgrunnet er for lite til 3 skoler. Det er Torkelsmyra som får de største negative konsekvensene av dette.

Deretter vil det som følge av blant annet utbygging på Kroodden bli behov for mer kapasitet. Det endelige behovet er anslått å være ca 945 elever på barnetrinnet. Kapasitetsmessig anses behovet å kunne løses ved å ha to skoler, men det bør sikres arealer til skoleformål som en mulighet dersom behovet på lang sikt er undervurdert.

Avstandene er svært liten mellom de tre barneskolene i området. Mellom Voie og Torkelsmyra er det i underkant av 700 meter langs gang-/sykkelvei. Voiebyen vurderes å være ett identitetsområde uten spesielle naturlige/tydelige grenser mellom de områdene som hører til henholdsvis Voie og Torkelsmyra. Det anses ikke å være trafikale forhold som har vesentlig betydning dersom alle elevene går til Torkelsmyra, bortsett fra at avstanden for en del barn blir noe lengre.

Det er kommet høringsinnspill fra blant annet styret ved Torkelsmyra skole, styret ved Voie skole, personalet ved Voie skole og egen aksjonsgruppe mot nedleggelse av Voie skole som er opprettet på vegne av FAU. Aksjonsgruppen har samlet inn 412 underskrifter mot nedleggelse.

Styret ved Torkelsmyra støtter utvalgets forslag. Dette begrunnes i blant annet at skolen er ny og kan med fordel ha langt flere elever. Skolen har økonomiske problemer med dagens elevfordeling og elev- og fagmiljøet på 1.-4. trinn blir for lite.

Øvrige uttalelser går mot nedleggelse av Voie.

Argumentasjonen går blant annet på at Voie ligger geografisk mest sentralt plassert både i dag og i forhold til utbygging av Kroodden, Voie skoles betydning for nærmiljøet på ettermiddagstid og at Voie skole og SFO har et meget godt faglig og sosialt miljø for elevene. Det advares sterkt mot å legge ned noe som fungerer så godt som Voie og at "samfunnsregnskapet" vil gå i pluss ved å beholde skolen.

Det er forståelse for argumentasjonen, men det vurderes ikke å være særegne forhold som er kommet fram som ikke er kjent eller bør ha en avgjørende betydning.

Skoledirektøren ser heller at en større skole for hele Voie området samlet sett vil kunne styrke kvaliteten for flere elever.

Utvalget har anbefalt en utvidelse til å ta imot 425 elever. Det vil gi et utvidelsesbehov på 1570 m². En så stor utvidelse vil gi en vesentlig overkapasitet i de nærmeste 6-8 årene. Det anbefales derfor at utvidelsen skjer i flere byggetrinn. 1. byggetrinn, ca 1000 m², foreslås som en paviljong knyttet til småskoletrinnet for å kunne ta imot elevene på 1.-4. trinn fra Voie. I tillegg må det bygges noe ut i tilknytning til personalarealene. Plassering av neste byggetrinn må vurderes og vises i første byggetrinn.

Neste byggetrinn blir aktuelt når elevtallsveksten ellers tilsier behov for å utvide.

Konklusjon

Anbefalingene fra utvalget støttes.

Det innstilles på å legge ned Voie skole fra 2012. Det startes snarest mulig planlegging for utvidelse av Torkelsmyra skole med ferdigstillelse til skolestart 2012.

Første byggetrinn er på 1000 m². Det gir en kapasitet på 390 elever.

Videre utvidelse vurderes årlig ved rullering av handlingsprogrammet. Plassering av videre utvidelse må vurderes og vises i første byggetrinn.

|

Skoletomt som er planlagt på Kroodden beholdes som en sikkerhet for at skolebehovet også kan dekkes dersom noe uforutsett skjer i fremtiden.

Økonomiske konsekvenser

I strukturutredningen er det beregnet en årskostnadsbesparelse på 4 mill kr knyttet til det anbefalte forslaget. En trinnvis utbygging, som her foreslås, gir ytterligere besparelser.

Effekten opp mot innsparingskravet i handlingsprogrammet er beregnet til 1,3 mill kr i 2012 og 3 mill kr påfølgende år.

Midtre Vågsbygd

Flertallet i utvalget foreslår å legge ned Åsane og bygge ut Vågsbygd skole. Et mindretall foreslår å etablere en felles ungdomskole i Midtre Vågsbygd ved å utvide og omgjøre Karuss skole til ren ungdomsskole, legge ned Fiskå skole og utvide Vågsbygd skole.

Prognoseforutsetningene i strukturutredningen gir et kapasitetsbehov på 670 elevplasser på barnetrinnet på lang sikt. Flertallets vurdering var at behovet lar seg løse ved uten Åsane skole. Karuss har kapasitet til ca 170 elever, mens Vågsbygd vil kunne bygges ut til å dekke resterende behov.

På ungdomstrinnet er behovet på lang sikt anslått til ca 480 elever. Dette behovet vil kunne dekkes med en ungdomsskole.

Nye forutsetninger:

I saksbehandlingsfasen er alle prognoser gjennomgått på nytt.

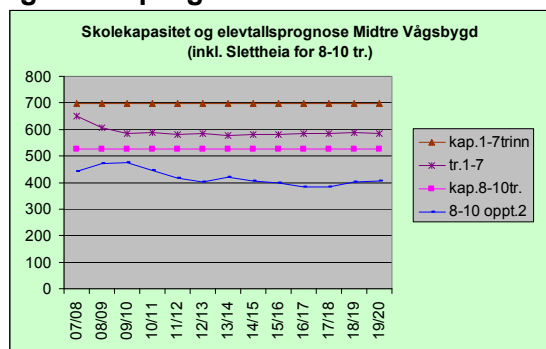
Det er to forhold som gjør at det i saksutredningen legges nye prognoser til grunn. I Midtre Vågsbygd er fødselstallene høyere enn det som lå til grunn i opprinnelig prognose. Videre kan det være grunn til å revurdere oppfatningen av at Vågsbygd får en mer bymessig utvikling med hensyn til barnetall. Det kan tyde på at elevfaktoren pr bolig ikke vil bli så lav fremover som tidligere antatt.

Barnetrinnet

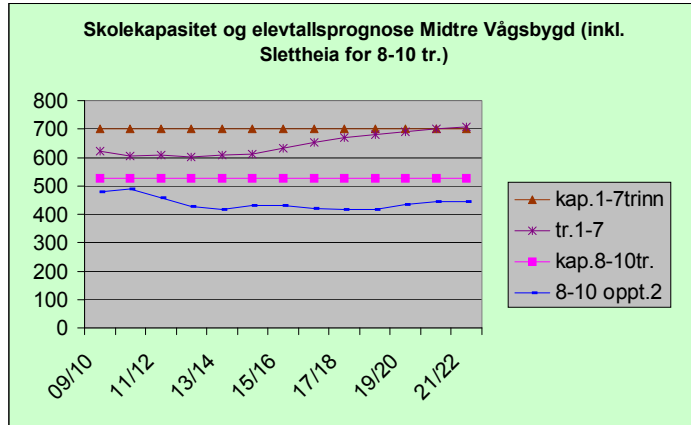
I strukturutredningen lå det til grunn at barnetall 6-12 år pr bolig etterhvert ble redusert fra 0,21 til 0,14 barn pr bolig.

Gammel og ny prognose er fremstilt i figurene under:

”gammel prognose”

Ny prognose

Den nye prognosen viser at elevtallet synker mindre enn den første prognosen de første årene og at elevtallet etter hvert vil stige fremfor å være stabilt slik første prognose viste. Tar en også restpotensialet for utbygging etter prognoseperioden i betraktning (1118 boliger), vil kapasitetsbehovet på barnetrinnet på lang sikt kunne bli opp mot 930 elevplasser.

Dersom Åsane legges ned, vil det medføre at Vågsbygd på lang sikt må utvides til å dekke nærmere 760 elevplasser i tillegg til de 170 på Karuss. Det vil ikke være gjennomførbart, verken arealmessig eller pedagogisk.

I dag er elevgrunnlaget for lite til å fordeles på barneskolene i området. Prognosene tyder på at denne utfordringen er kortvarig ved at elevtallet forventes etter hvert å stige.

Ett alternativ kunne være å legge ned Åsane skole i en periode (ca 10 år) og utvide Vågsbygd skole til 550 elevplasser. Deretter vil det imidlertid være behov for økt kapasitet. Alternativet vil være økonomisk gunstig, men vil medføre at Åsane skole må gjenåpnes etter ca 10 år.

Ungdomstrinnet

Det er på bakgrunn av de nye prognosene gjort en ny vurdering av hvorvidt mindretallets forslag om å etablere en felles ungdomsskole er mer aktualisert for å kunne gi økonomiske besparelser.

Ser en på ungdomstrinnet isolert, vil det på lang sikt bli behov for ca 560 elevplasser. Vurderingene som er gjort av skolens utvidelsesmuligheter, tilsier at Karuss kan utvides til maksimalt 480 elevplasser. I tillegg vil det ligge utfordringer med å gjøre skolen om til en velfungerende stor ungdomsskole med hensyn til hvordan skolen er bygget.

I dette alternativet må elevene på Karuss på barnetrinnet gå til Vågsbygd og Åsane. De to skolene må på lang sikt ta imot opp til 930 elever. Det er ikke foretatt mulighetsstudie av Åsane skoles utvidelsesmuligheter, men kjennskapen til skolens begrensede arealmuligheter utelukker en betydelig utvidelse.

Andre forhold

Flere høringsinstanser har uttrykt stor bekymring over at en nedleggelse av Åsane vil føre til lengre og mindre trygg skolevei og økt foreldrekjøring.

Det er også uttrykt stor tilfredshet med Åsane skoles gode faglige og miljømessige kvaliteter og tilsvarende bekymring ved å legge skolen ned.

Dette vurderes isolert sett ikke å være vektige nok argumenter mot en nedleggelse av en skole. Avstandene er uansett korte i dette området.

Det er også uttrykt bekymring over at skolene blir for store.

I likhet med Voie-området er det i dag et for lite elevgrunnlag til å fordele på en god måte mellom de tre barnetrinnskolene. I Midtre Vågsbygd er det Vågsbygd skole som har måttet tatt ulempene ved å ta inn svært små årskull de senere årene.

Konklusjon

De nye prognosene gjør at det på nåværende tidspunkt ikke anses å være et godt nok grunnlag for å endre struktur/legge ned skoler i området.

Faren ved å gjøre et grep nå vil være at det langsiktige behovet for skolekapasitet ikke lar seg løse. Det vil da neppe være andre tomtealternativ i området.

Det anbefales derfor at det ikke foretas endringer nå, men at området vurderes på nytt om tre år. Det vil da være et bedre grunnlag for å se om området utvikler seg i en mer "bymessig" retning, og nærmere opprinnelig prognosealternativ, eller om prognosen som er valgt å legge til grunn nå er den riktige.

Det må i samarbeid med de berørte skolene vurderes tiltak for å bøte på den kortsiktige utfordringen ved elevfordeling.

Slettheia

Flertallet i utvalget foreslår å opprettholde Øvre Slettheia skole, mens et mindretall foreslår å legge ned skolen og utvide Slettheia skole.

Det er ikke foretatt økonomiske beregninger som i Voie og Midtre Vågsbygd, men det vil åpenbart være lønnsomt i forhold til skole- og bygningsutgifter å samle alle elevene fra Slettheia/Øvre Slettheia på en skole. Legges et samfunnsøkonomisk regnskap til grunn, er det neppe sikkert at det vil bli lønnsomt å legge ned skole her, selv om den nye skolebygningen på Øvre Slettheia vil kunne omdisponeres til andre formål. Skolen er en svært viktig institusjon og motor for et nærmiljø som trenger en spesiell innsats fra det offentlige.

Skolestrukturutvalgets mindretall peker på at en nedleggelse av skolen, og at alle elevene går på Slettheia skole, vi kunne gi et større mangfold i forhold til etnisitet enn i dag og dermed være positivt i forhold til inkludering. Skoledirektøren er enig i at det bør tilstrebes størst mulig mangfold ved skolene, men de negative effektene for bo- og oppvekstmiljøet anses å bli så store ved å legge ned skolen at det ikke kan anbefales.

I prosessen med å slå sammen skole- og barnehageadministrasjonen, er det pekt på muligheter for også å se på enhetsstrukturene. På Øvre Slettheia vil det ligge godt til rette for en tettere integrasjon mellom skolen og barnehagen. Dette potensialet bør utvikles fremfor å legge ned skolen.

Konklusjon

Dagens struktur videreføres. Det bør vurderes å se på enhetsstrukturen mellom skole og barnehage.

Hellemyr:

Utvalget anbefaler ingen endring av dagens struktur.

Konklusjon

Det anses ikke å være alternativ til dagens struktur.

Tinnheia:

Utvalget anbefaler ingen endring av dagens struktur.

Konklusjon

Det anses ikke å være alternativ til dagens struktur.

Grim:

Utvalget oppfordrer skoledirektøren i saksutredningen spesielt om å invitere Bystyret til å gi et mandat for evt. videre utredning som innebærer omorganisering / desentralisering av spesialavdelinger. Dette ville i tilfelle gi mulighet for en annen struktur på barnetrinnet.

Utvalget har også vurdert alternativet med å slå sammen Solholmen og Grim til en kombinert 1-10 skole og det har vært vurdert strukturalternativ som impliserer Torridal.

Vurdering

Elevtallet på barnetrinnet i området tilsier at en skole ville vært hensiktsmessig.

På grunn av spesialavdelingen ved Krossen, som er plasskrevende og som må være en del av en nærmiljøskole, er det ikke mulig å legge ned en skole uten at spesialavdelingene desentraliseres til andre skoler. Rent økonomisk er det grunn til å anta at det ikke vil ligge noen gevinst på grunn av at dette vil kreve betydelig utbygging og endring av infrastruktur ved eventuelle skoler som skulle ta imot spesialavdelinger. Prinsipielt mener imidlertid skoledirektøren at det burde vært et mer desentralisert skoletilbud, for eksempel i hver bydel, for elevgruppen ved Krossen og Hellemyr. Et videre arbeid med desentralisering av spesialavdelinger må eventuelt komme på bakgrunn av et politisk ønske om å gjøre det. Det anses ikke å gi økonomisk gevinst.

De andre alternativene utvalget har vurdert, anses ikke å være realistiske å gjennomføre. De vil føre til svært store skoler – opp mot 700 elever.

Konklusjon

Det anses ikke å være reelle alternativ til dagens struktur.

Kvadraturen:

Utvalget foreslår ingen endring til dagens struktur.

Vurdering

Det er krevende å lage prognoser for Kvadraturen. Barnefaktoren er svært lav i dag. Det er grunn til å forutsette at den vil forbli lav, men det er et betydelig restpotensial som skal bygges etter prognoseperioden.

På den bakgrunn vil det være viktig å beholde kapasiteten Tordenskjoldsgate skole representerer. Utvalget har vurdert om Tordenskjoldsgate skole burde gjøres om til 1-4 skole og utnytte ledig kapasitet på Lund/Grim for mellomtrinnet. Det anses ikke å være særlig store økonomiske gevinster ved det alternativet fordi enhetsstrukturen opprettholdes og ledig areal kan neppe realiseres. På sikt kan alternativet imidlertid være aktuelt å vurdere, dersom kapasiteten blir for liten.

Konklusjon

Dagens struktur opprettholdes. Dersom kapasiteten på sikt blir for liten, må det vurderes omgjøring av Tordenskjoldsgate skole til 1-4 og overføring av mellomtrinnet til Lund eller Grim.

Strai og Mosby:

Flertallet anbefaler å bygge ut Torridal og legge ned Mosby skole.

Mindretallet er delt.

Det er forslag om å bygge ut Mosby til barneskole for Strai og Mosby og gjøre Torridal om til ungdomsskole.

Og det foreslås å beholde dagens struktur

Vurdering

De økonomiske beregningene viser at det er lønnsomt å endre strukturen ved å bare ha en barneskole for både Mosby og Strai. Dette vil også gi en mer hensiktsmessig størrelse på barnetrinnet enn i dag, der elevgrunnlaget er for lite til to skoler.

Høringsuttalelsene fra både Mosby og Torridal skoler peker på at det i dag er for lite elevgrunnlag til at hver skole kan ha en optimal faglig og økonomisk drift og kan derfor under noe tvil støtte at barnetrinnet samles. Det pekes også på ulemper som at barnetrinnselever ikke vil få skoletilhørighet i det som er naturlig opptaksområde. En sammenslåing av barnetrinnet vil medføre lengre avstand for mange elever. Uttalelsene fra skolene oppfattes som saklige, reflekterte og balanserte. Det er likevel ulike konklusjoner på hvor barnetrinnet bør samles.

Det er særlig tre forhold som er relevante i forhold til lokaliseringen i tillegg til det økonomiske:

- Avstander
- Nærmiljøhensyn
- Tomteforhold

Geografisk ligger Torridal best ved at det blir kortest avstand for de fleste elevene. Det vil også være gevinster i forhold til å utnytte infrastrukturen i skoleanlegget for ungdomstrinnet med blant annet idrettshall og kulturarealer.

Torridal er i sosioøkonomisk sammenheng svært lik kommunesnittet, mens Mosby har levekårsutfordringer. I den sammenheng vil det være uheldig å miste skolen.

Uttalelsene fra henholdsvis Mosby og Torridal er motstridende når det gjelder vurdering av tomtenes egnethet. Det er ikke gjort noen studie av hvilken tomt som egner seg best i forbindelse med strukturutredningen.

Konklusjon

Det anbefales at barnetrinnet på Torridal/Mosby samles på en skole.

Forutsatt at sammenslåing vedtas, lages egen utredning med hensyn til lokalisering.

Relevante forhold i vurderingen er blant annet økonomi, hensyn til nærmiljø/levetår, tomteforhold og regulering, geografiske avstander og skolevei.

Anbefalingen innebærer at delområdene Mosby og Strai slås sammen til ett opptaksområde. Det legges til grunn at strukturen, som forutsetter en vesentlig utbygging, kan iverksettes ca 2015.

Økonomiske konsekvenser

Det innarbeides en avsetning i handlingsprogrammet i 2013/14 for å bygge ny skole for barnetrinnet. Anbefalingen har ingen driftskonsekvenser i HP-perioden.

Lund:

Utvalget foreslår ingen endring til dagens struktur og har ikke funnet andre aktuelle alternativ å vurdere.

Konklusjon

Det anses ikke å være reelle alternativ til dagens struktur.

Kongsgård / Gimlekollen:

Utvalget foreslår ingen endring til dagens struktur men at ledig kapasitet på barnetrinnet brukes til å avhjelpe kapasitetsproblemene i naboområdet Justvik/Ålefjær.

Vurdering

Området vil ha overkapasitet på barnetrinnet, mens utbygging av Justnes/Eidet fører til kapasitetsproblemer i naboområdet Justvik/Ålefjær. På grunn av at Justnes/Eidet ligger nærme Fagerholt skole, er det mulig å utnytte den ledige kapasiteten. Det forutsetter at elevfordelingen mellom Presteheia og Fagerholt også må justeres i forhold til dagens situasjon.

Utvalgets vurdering av at dette er et midlertidig grep støttes. En permanent løsning for barnetrinnselevne på Justnes/Eidet etableres innen sitt delområde.

Konklusjon

Utvalgets anbefaling støttes. Det gjøres aktive grep for å utnytte kapasiteten ved Fagerholt og Presteheia for utsette permanent utvidelse lengst mulig.

Justvik og Ålefjær:

Utvalget forslår å bygge ut Havlimyra og legge ned Erkleiv skole.

Vurdering Erkleiv

Utvalget begrunner sin anbefaling om å legge ned Erkleiv med økonomi, skolestørrelse og lavt elevgrunnlag.

I dag er det flere elever som går på Erkleiv som i utgangspunktet ikke tilhører skolens naturlige område. Det gjelder elev fra nabokommune og elever fra Ålefjærområdet som har kortere vei til Justvik enn Erkleiv. Skolens egentlige elevgrunnlag framover er anslått til 4-6 elever (basert på fødselstall).

Skoledirektøren deler utvalgets vurdering av at de faglige betenkelighetene ved å ha en så liten skole, uavhengig av hvor godt skolen ledes og drives pedagogisk. Dette underbygges også fra skoleforskerhold.

Høringsuttalelsene støtter sterkt opp om å bevare skolen. Betydningen av skolen som samlingspunkt for et område som mangler kommunal/offentlig infrastruktur trekkes blant annet fram som et viktig argument.

Skolefaglige argumenter tilsier at skolen kan legges ned.

De distriktspolitiske argumentene er av en annen karakter og bør etter rådmannens syn vurderes av politikerne på et uavhengig grunnlag.

Konklusjon

Utvalgets forslag om å legge ned Erkleiv skole i 2011 støttes.

Det anbefales at kommunen i samarbeid med lokalmiljøet avklarer en hensiktsmessig bruk av skolebygningen etter nedleggelsen.

Vurdering barnetrinnsstruktur forøvrig

Det er behov for å utvide barnetrinnskapasiteten relativt raskt i området.

Havlimyra skole er planlagt for å kunne utvides med barnetrinn. Som en del av planprosessen med å bygge den nye skolen er området for en barnetrinnspaviljong definert og enkelte arealer ved skolen er allerede dimensjonert for flere ansatte. Den nye flerbrukshallen er også en viktig ressurs som har kapasitet til flere elever. Plasseringen av barnetrinn på Havlimyra er gunstig for elevene som bor på Justneshalvøya.

En ulempe vil være at det blir enda en ny skole som tar imot barnetrinnselever og at elevgrunnlaget blir noe lite. Eksisterende barneskoler i området og naboområdet, Justvik og Fagerholt, kunne med fordel vært større.

Utvalget har derfor også vurdert alternativet med å utvide Justvik skole. Tomtevurderingen som nå er gjort konkluderer med at skolen kan utvides betydelig, men en tidligere vurdering har konkludert motsatt. Dersom det er aktuelt å foreslå dette alternativet, vil det måtte gjennomføres en grundigere vurdering enn det som er gjort der det ses på flere aspekter som trafikk, uteområde og hvordan skolens hovedfunksjoner kan plasseres. Økonomisk vil alternativet, uten at det er kostnadsberegnet, måtte bli vesentlig dyrere enn å bygge ut Havlimyra. En så stor utvidelse vil kreve en total ombygging av skolen, mens utvidelse på Havlimyra kan skje ved å bygge en paviljong uten ombygging.

Høringsuttalelsene fra Havlimyra, Fagerholt og Justvik er ikke enige i at Havlimyra bør utvides med barnetrinn. De anbefaler at eksisterende barneskoler, primært Justvik, men også Fagerholt, kan/bør utvides. Det er også reist spørsmål ved om Havlimyra vil kunne ta imot alle elevene som etterhvert vil komme på barne- og ungdomstrinnet.

Skoledirektøren vurderer at det senere kan være aktuelt å se på strukturen i dette området igjen når eventuelt ungdomstrinnskapasiteten blir for liten.

Konklusjon

Utvalgets anbefaling om å utvide Havlimyra støttes.

Ut fra driftsmessige og skolefaglige hensyn burde eksisterende barneskoler blitt utvidet, men økonomi, nærhet for barnetrinnselevne på Justneshalvøya og usikkerhet om Justviks reelle utvidelsesmuligheter er avgjørende for anbefalingen. Forøvrig henvises til konklusjonen under Kongsgård/Gimlekollen om at det gjøres aktive grep for å utnytte kapasiteten ved Fagerholt og Presteheia for å utsette permanent utvidelse lengst mulig.

Tveit:

Utvalget foreslår ingen endring.

Konklusjon

Det anses ikke å være alternativ til dagens struktur.

På sikt, når skolekapasiteten som følge av utbygging på Lauvåsen må økes, kan det være aktuelt å samle ungdomstrinnet for Tveit og Hånes på en skole for å få et større elev- og fagmiljø.

Hånes:

Utvalget foreslår ingen endring.

Konklusjon

Utvalgets vurderinger støttes.

Det anses ikke å være alternativ til dagens struktur.

På sikt blir det behov for økt skolekapasitet. Det vil da være mange mulige løsninger som må vurderes nærmere.

Prognosene viser forøvrig at det sannsynligvis er kapasitet til å håndtere den planlagte utbyggingen på Lauvåsen i prognoseperioden.

Det er avsatt skoletomt på Lauvåsen.

Indre Randesund

Utvalget foreslår ingen endring og at den videre utvikling av elevtallet på barne- og ungdomstrinnet avventes.

Konklusjon

Utvalgets vurderinger støttes.

Det anses ikke å være alternativ til dagens struktur.

Prognosene viser forøvrig at det er kapasitet til å håndtere utbygging av deler av Benestadfeltet.

Det er avsatt to skoletomter på Benestadfeltet.

Ytre Randesund

Utvalget foreslår ingen endring, bortsett fra at Dvergsnes knyttes til opptaksområdet Ytre Randesund. Det er slik det er i praksis, men dette er ikke formalisert tidligere.

Det blir behov for økt kapasitet etter prognoseperioden.

Konklusjon

Utvalgets vurderinger støttes.

Fremtidig skolebehov anbefales løst ved utvidelse av eksisterende skoler.

Oppsummering av anbefalinger

- Skolestrukturutredningens generelle kapitler tas til etterretning
- Skolenes opptaksområder endres i samsvar med forslag i skolestrukturutredningen.
- Fremtidig skolebehov søkes i størst mulig grad løst ved utvidelse av eksisterende skoler
- Voie skole legges ned og Torkelsmyra bygges ut for 390 elever i 2012
- Det foretas en ny konkret vurdering av muligheten for å gjøre strukturendringer i Midtre Vågsbygd i 2013.
- Det foretas en vurdering av enhetsstrukturen mellom Øvre Slettheia skole og Øvre Slettheia barnehage
- Barnetrinnet på Mosby og Torridal samles på en skole innen 2015. Det foretas egen utredning om lokalisering.
- Barnetrinnsbehovet i området Justvik/Ålefjær løses ved utvidelse av Havlimyra skole. Ledig kapasitet i Kongsgård/Gimlekollen utnyttes midlertidig for å utsette barnetrinnsutbyggingen lengst mulig

- Erkleiv skole legges ned i 2011

Økonomiske konsekvenser

De økonomiske konsekvensene for drift og investering innarbeides i handlingsprogram 2011-14.

I forhold til vedtatte innsparingskrav på drift, vil ikke de anbefalte forslagene gi nødvendig effekt. Helårseffekten av forslagene vil fra 2013 være på 3,7 mill kr mot kravet på 5 mill kr. I rådmannens forslag til handlingsprogram 2011-14 vil det bli foreslått hvordan resterende innsparingskrav skal løses.

Den reelle besparelsen for kommunen, vist gjennom årskostnadsanalysene, gir en vesentlig høyere besparelse enn det som tas ut i driftsrammen. Fra 2014 vil årskostnadene være 10-12 mill kr lavere enn ved en videreføring av dagens struktur.

Andre konsekvenser

Anbefalingene innebærer at Erkleiv og Voie skole legges ned. I tillegg legges barnetrinnet ved Mosby eller Torridal ned fra 2014. Også i Midtre Vågsbygd kan det bli endringer dersom en ny vurdering om tre år gir grunnlag for det.

Det er viktig at det er gode prosesser rundt endringene som gjør at elever og foreldre opplever at den nye situasjonen blir trygg og god.

Når det gjelder ansatte, har kommunen generelt og skoleetaten spesielt mye erfaring og etablerte rutiner for å håndtere overtallighet og omfordeling i forbindelse med de nye skolene som er bygget de senere årene. Alle overtallige har fortrinnsrett til ledige stillinger enten ved direkte plassering eller ved bruk av stillingsbanken.

Punkt 99/10: Høring - forslag til endringer i kommuneloven

Dato: 28. oktober 2010
Saksnr.: 201008124-3
Arkivkode E: 010
Saksbehandler: Reidar Opsahl

Saksgang
Formannskapet
Bystyret

Møtedato
17.11.2010
08.12.2010

Høring - forslag til endringer i kommuneloven

Sammendrag

Kommunal- og regionaldepartementet har i en oversendelse datert 6.9.2010 foreslått endringer i kommuneloven. Enkelte av endringsforslagene gjelder for kommuner med parlamentarisk styringsform. Rådmannen har ikke funnet grunn til å gi anbefalinger knyttet til disse.

De øvrige forslag gjelder følgende forhold:

- 1) Krav til kvalifisert flertall (2/3) for endring av kommunestyrets størrelse.
- 2) Krav om at hvert nytt kommunestyre selv skal fatte vedtak om delegering av myndighet.
- 3) Krav til at det som hovedregel skal være politisk innstilling i saker som folkevalgte organ behandler.

Forslag til vedtak:

1. Kristiansand bystyre støtter forslaget om at nytt kommunestyre selv skal fatte vedtak om delegering av myndighet, men ikke at det settes tidsfrist.
Øvrige forslag til lovendringer støttes ikke.
Endringsforslag som gjelder kommuner med parlamentarisk styringsform, er ikke vurdert.

Tor Sommerseth
Rådmann

Kristin Tofte Andresen
Organisasjonsdirektør

Trykte vedlegg: Ingen
Utrykte vedlegg: Ingen

Bakgrunn for saken :

Høring – forslag til endringer i kommuneloven

Departementet har i en oversendelse datert 6. september 2010 til en rekke høringsinstanser fremmet forslag om enkelte endringer i kommuneloven.

Høringsfristen er 6. desember 2010. Det er avklart med departementet pr tlf. at Kristiansand kommune kan behandle saken i bystyrets møte 8. desember 2010.

Noen av forslagene gjelder kommuner med parlamentarisk styringsform. Disse er ikke vurdert nærmere.

Om de aktuelle endringsforslag

§7 nr 3. *"Slikt vedtak må treffes med minst 2/3 av de stemmer som avgis."*

Dette gjelder vedtak om endring av kommunestyrets størrelse. Hensikten med endringsforslaget er å sikre at kommunestyrene ikke reduseres ytterligere, slik at en opprettholder tilstrekkelig bredde i lokaldemokratiet.

Til nå har det vært slik at et alminnelig flertall kan vedta å endre størrelsen, og vedtak må være gjort innen 31. desember i det nest siste året av valgperioden.

Fordeler ved forslaget:

Kan forhindre at et svært knapt flertall - ned til en stemmes overvekt – vedtar å redusere kommunestyret ytterligere, om ønskelig helt ned til minimumsgrensen i forhold til kommunens størrelse.

Ulemper ved forslaget:

Det blir ulike regler for avstemminger i kommunestyret, og det blir vesentlig vanskeligere å endre kommunestyrets størrelse – også om en skulle ønske å utvide det.

Vurdering:

2/3-flertall vil gjøre det for vanskelig å endre kommunestyrets størrelse. Kommunestyret vil få ulike avstemningsregler. Alternativt kan en foreslå at antall minimumsrepresentanter økes for å sikre tilstrekkelig bredde i lokaldemokratiet.

Anbefaling:

Endringsforslaget støttes ikke.

§39 nr 2. *"Kommunestyret og fylkestinget skal selv vedta reglement for delegasjon av avgjørelsesmyndighet innen 1. juli året etter at kommunestyret og fylkestinget ble konstituert. Sist vedtatte reglement gjelder inntil nytt reglement er vedtatt."*

Dette er en ny bestemmelse som vil tvinge et hvert kommunestyre til aktivt å ta stilling til om gjeldende reglement skal endres. I dag er det ikke krav til slik behandling. Det er forutsatt i høringssaken at en har anledning til å vedta at gjeldende reglement skal videreføres hvis en ikke ønsker å gjøre endringer.

Hensikten med forslaget er å bevisstgjøre nytt kommunestyre at delegering av myndighet har betydning for beslutningsprosessene i kommunen.

Bystyret i Kristiansand fattet vedtak om delegering av myndighet til formannskap, hovedutvalg og til administrasjonssjefen (rådmannen) 27. april 1994 (sak 84/94). Det er gjort enkelte tilpasninger senere.

Fordeler ved forslaget:

Kan føre til at nyalgt kommunestyre får sterkere fokus på temaet.

Ulemper ved forslaget:

Krever noe engasjement så vel fra administrasjonen (saksutredning/-fremlegg) som fra kommunestyret hvis en aktivt skal måtte vurdere endringer for hver periode.

Vurdering:

Det synes fornuftig at nytt kommunestyre får tydeliggjort hva som er/kan delegeres, og tar stilling til hva som skal gjelde for inneværende periode. Det virker unødvendig at det settes særskilt frist for når slik sak skal være behandlet av kommunestyret.

Anbefaling:

Endringsforslaget støttes, bortsett fra punktet om tidsfrist for når vedtak skal være fattet.

§39 nr 3. *"Vedtak i folkevalgte organer treffes på grunnlag av innstilling fra organets leder eller annet folkevalgt organ, slik dette er vedtatt av kommunestyret. Kommunestyret og fylkestinget kan selv vedta at administrasjonssjefen i stedet skal avgi innstilling."*

Dette er en ny bestemmelse som i større grad skal bidra til engasjement fra politisk hold i saksutredning og saksfremlegg.

Dagens ordning er i all hovedsak tuftet på at administrasjonen innstiller. Dette skjer enten på eget initiativ der lover/regler/praksis tilsier det, eller ved at politiske oversendelsesforslag har vært utredet og så kommer tilbake til politisk behandling etter en faglig utredning.

Fordeler ved forslaget:

Det er vanskelig å se tydelige fordeler, med mindre kommunestyret opplever at dagens ordning ikke er ønsket, og at en derfor ønsker en ordning som er mer parlamentarisk.

Ulemper ved forslaget:

Vil stille store krav til tidlig engasjement og deltakelse i utredningsarbeid fra det politiske liv. Grensene mellom administrasjon og politikk blir mindre tydelige. Offentligheten kan få mindre innsyn i de debatter som foregår, ved at deler av diskusjonene skjer før sakene kommer til politisk behandling.

Vurdering:

Ulempene synes større enn fordelene, med mindre det er politisk ønskelig å endre modell.

Anbefaling:

Endringsforslaget støttes ikke.

Link til elektronisk versjon av departementets høringsnotat:

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/krd/dok/hoeringer/hoeringsdok/2010/hoyring---endringar-i-kommunelova/hoyringsnotat.html?id=613674>

KS har i brev datert 29. oktober 2010 til kommunene opplyst at høringsuttalelsen derfra vil samsvare med det som er anbefalt ovenfor.

Reidar Opsahl
rådgiver